GEMEENTE HOORN

Raadsvoorstel

Zaaknummer: 1816121
Stellers: M.E. Sikkema en E. Vos
Datum commissie: 18 januari 2022
Datum raadsvergadering: 8 februari 2022

Team: DIR
Teammanager: drs. Guy H.S. Heemskerk MBA
Portefeuillehouder: A. Helling
E-mail: m.sikkema@hoorn.nl / e.vos@hoorn.nl

Onderwerp
Vaststelling van de Omgevingsvisie Hoorn

Agendering
Ter besluitvorming

Bijlagen

1	Omgevingsvisie Hoorn
2	Nota van Zienswijzen Omgevingsvisie Hoorn
3a	Kadernotitie Omgevingsvisie Hoorn (vastgesteld 8 december 2020)
3b	Raadsbesluit Kadernotitie Omgevingsvisie Hoorn (8 december 2020)
4a	Contourennota Omgevingsvisie Hoorn (mei 2021)
4b	Meningvormend raadsvoorstel over de Contourennota (behandeld 10 juni 2021)
4c	Samenvatting meningvormende bespreking d.d. 10 juni 2021
5a	Meningvormend raadsvoorstel over de concept Omgevingsvisie (behandeld 30 september 2021)
5b	Samenvatting meningvormende bespreking d.d. 30 september 2021

De raad besluit

1. de ingediende zienswijzen ontvankelijk te verklaren;
2. de zienswijzen 1, 16, 17, 22, 23, 24 en 25 deels gegrond en deels ongegrond te verklaren;
3. de overige zienswijzen ongegrond te verklaren;
4. de Nota van Zienswijzen Omgevingsvisie Hoorn vast te stellen, met de constatering dat de zienswijzen in hoofdzaak de volgende punten betreffen:
    a. het binnenstedelijk bouwen van een groot aantal woningen;
    b. het dilemma tussen intensiveren enerzijds en groen, cultuurhistorie en identiteit anderzijds;
    c. de regierol van de gemeente ten aanzien van kwaliteit;
    d. het gegeven dat de Omgevingsvisie een globale visie op hoofdlijnen is;
5. de Omgevingsvisie Hoorn gewijzigd vast te stellen. Het centrale doel van de Omgevingsvisie is een stad die op langere termijn vitaal en leefbaar is, welk doel bereikt wordt door de volgende opgaven in samenhang te realiseren:
    a. het aantrekkelijk maken van bestaande en nieuwe wijken, met een ambitie om 10.000 tot 12.000 nieuwe woningen te realiseren binnen de bestaande stad;
    b. het voortbouwen op economische en toeristische kansen, met een ambitie om 3.200 nieuwe banen te creëren;
    c. het verbeteren van bereikbaarheid via weg, spoor en water;
    d. het werken aan een socialere, gezondere en veiligere omgeving;
    e. het verder verduurzamen en vergroenen.

Samenvatting

Het ontwerp van de Omgevingsvisie Hoorn heeft zes weken ter inzage gelegen, van 18 oktober tot en met 28 november 2021. In deze periode zijn 27 zienswijzen ingediend. Veel van de zienswijzen gingen over (1) het binnenstedelijk bouwen van een groot aantal woningen, (2) de gevolgen daarvan voor groen, cultuurhistorie en identiteit, (3) de regierol van de gemeente ten aanzien van kwaliteit en (4) het feit dat

het een globale visie op hoofdlijnen is. De zienswijzen zijn verzameld, samengevat en van een reactie voorzien in de Nota van Zienswijzen. Het college stelt voor om enkele zienswijzen gedeeltelijk gegrond te verklaren en de Omgevingsvisie gewijzigd vast te stellen.

De voorgestelde wijzigingen zijn hoofdzakelijk kleine aanvullingen en aanscherpingen, die niet leiden tot fundamenteel andere keuzes. De essentie van de Omgevingsvisie is dus ongewijzigd ten opzichte van het ontwerp zoals dat ter inzage heeft gelegen. Vijf opgaven of ambities staan daarin centraal: (1) het aantrekkelijk maken van bestaande en nieuwe wijken, (2) het voortbouwen op economische en toeristische kansen, (3) het verbeteren van bereikbaarheid via weg, spoor en water, (4) het werken aan een socialere, gezondere en veiligere omgeving en (5) het verder verduurzamen en vergroenen. Door deze ambities steeds in samenhang te bekijken, wordt het uiteindelijke doel bereikt: een stad die ook in de toekomst vitaal en leefbaar is.

1. Inleiding: reden van het voorstel

Aanleiding
Het ontwerp van de Omgevingsvisie Hoorn heeft van 18 oktober tot en met 28 november 2021 ter inzage gelegen. Gedurende deze periode zijn 27 zienswijzen ingediend. De volgende (en laatste) stap in het proces is dat de gemeenteraad de Omgevingsvisie Hoorn vaststelt.

Belang
Bij de vaststelling van de Omgevingsvisie moet de raad rekening houden met de ingediende zienswijzen. Met de raad is afgesproken dat de Omgevingsvisie wordt vastgesteld vóór de verkiezingen van 16 maart 2022. De raadsvergadering van 8 februari 2022 is in feite de laatste mogelijkheid.

Centrale vraag
In hoeverre geven de ingediende zienswijzen aanleiding om de Omgevingsvisie Hoorn gewijzigd vast te stellen, ten opzichte van het ontwerp zoals dat ter inzage heeft gelegen?

2. Beoogd maatschappelijk resultaat
Een integrale en breed gedragen visie voor de lange termijn voor de gehele fysieke leefomgeving, die tot stand is gekomen in samenspraak met de stad (inwoners, bedrijven en instellingen) en die kan rekenen op draagvlak binnen de gemeenteraad.

3. Bijdrage aan de duurzaamheidsambitie
Duurzaamheid is één van de vijf centrale opgaven van de Omgevingsvisie Hoorn. Dit wordt met name uitgewerkt in paragraaf 4.5 'Verder verduurzamen en vergroenen'.

4. Kaders
Omgevingswet
De Omgevingswet treedt waarschijnlijk op 1 juli 2022 in werking. Eén van de instrumenten uit de Omgevingswet is de Omgevingsvisie: een integrale visie voor de lange termijn voor de gehele fysieke leefomgeving (oftewel: de wereld om ons heen). De Omgevingsvisie vormt de basis voor het Omgevingsplan en de andere instrumenten uit de Omgevingswet. Iedere gemeente moet voor haar grondgebied een Omgevingsvisie vaststellen, uiterlijk in 2024.

Raadsbesluit van 7 mei 2019 – Regionaal Koersdocument Omgevingswet
Met dit besluit heeft de gemeenteraad het 'Regionaal Koersdocument Omgevingswet' vastgesteld. Eén van de kernpunten daarbij was dat de Omgevingsvisie Hoorn uiterlijk in 2021 moet worden vastgesteld.

Raadsbesluit van 6 juni 2019 – 'Meer stad worden'
Met dit besluit heeft de raad de ambitie uitgesproken om een vitale en leefbare stad te blijven, onder meer door in te zetten op het vasthouden en aantrekken van jongeren en jonge gezinnen. Het doel is

een complete stad, met woningen en voorzieningen die bereikbaar zijn voor alle inwoners. De raad heeft in dit besluit ook bepaald dat deze ambities leidend moeten zijn bij het formuleren van nieuw beleid. Het raadsbesluit 'Meer stad worden' is daarom een belangrijk uitgangspunt voor de Omgevingsvisie.

Raadsbesluit van 24 september 2019 – Groenvisie
Met dit besluit heeft de raad de Groenvisie vastgesteld, waarin voor de periode 2019-2029 keuzes zijn gemaakt voor het beheer, de inrichting en het gebruik van het openbaar groen. De inhoud van de Groenvisie is op hoofdlijn overgenomen in de Omgevingsvisie.

Interactieve raadsbijeenkomst van 10 september 2020
Een Omgevingsvisie is in principe vormvrij en ook de manier waarop de stad bij het proces wordt betrokken (de wijze van participatie) is aan weinig regels gebonden. Tijdens de raadsbijeenkomst van 10 september 2020 zijn de mogelijkheden voor het inrichten van het proces verkend, in lijn met de afspraken vanuit het Procesakkoord en de Bestuursagenda. De resultaten van deze bijeenkomst zijn verwerkt in de kaders die de raad op 8 december 2020 heeft vastgesteld.

Raadsbesluit van 20 oktober 2020 – Woonvisie Hoorn 2020-2025
Met dit besluit heeft de raad het raadsbesluit 'Meer stad worden' vertaald in concreet beleid voor het onderdeel Wonen. De Woonvisie zet in op groei van de stad, met de bouw van 500 woningen per jaar. Kwalitatief wordt ingezet op meer sociale huurwoningen, woonmilieus die jongeren en jonge gezinnen kunnen vasthouden of aantrekken en een betere doorstroming. Ook heeft de raad met dit besluit bepaald dat er een Hoogbouwvisie moet komen. De inhoud van de Woonvisie is op hoofdlijn overgenomen in de Omgevingsvisie.

Raadsbesluit van 8 december 2020 – Kadernotitie Omgevingsvisie Hoorn
Met dit besluit heeft de raad de proceskaders en het inhoudelijk vertrekpunt voor de Omgevingsvisie vastgesteld. Voor het proces is gekozen voor de volgende hoofdlijn:

- april 2021: gesprek met de stad;
- juni 2021: meningvormende bespreking over een tussenproduct;
- zomer 2021: opstellen van de concept Omgevingsvisie;
- najaar 2021: terinzagelegging van dit concept;
- december 2021: vaststelling van de Omgevingsvisie door de raad.

De inhoudelijke basis voor de Omgevingsvisie is het raadsbesluit 'Meer stad worden' en de beleidsdocumenten die op basis daarvan zijn vastgesteld, zoals de Groenvisie, de Woonvisie en de Mobiliteitsvisie.

Raadsbesluit van 20 april 2021 – Kadernotitie Intensiverings- en Hoogbouwvisie
Met dit besluit heeft de raad de kaders vastgesteld waaraan de uiteindelijke Intensiverings- en Hoogbouwvisie moet voldoen. Deze kaders zijn op hoofdlijn overgenomen in de Omgevingsvisie.

Meningvormende bespreking van 10 juni 2021 over de Contourennota (Omgevingsvisie)
Tijdens deze bespreking heeft de raadscommissie inhoudelijk richting bepaald, aan de hand van een aantal vragen. De commissie heeft aandacht gevraagd voor een juiste balans tussen verdere ontwikkeling van de stad en behoud van bestaande kwaliteiten. Vooral behoud van het groene karakter is daarbij van belang, ook vanuit het oogpunt van klimaatadaptatie. Door een verdere ontwikkeling van (innovatieve) werkgelegenheid, het aanbieden van goed onderwijs en aantrekkelijke woonmilieus kan Hoorn in de toekomst jongeren beter vasthouden en aantrekken, aldus de raadscommissie. Qua proces is afgesproken dat de concept Omgevingsvisie nog een keer meningvormend aan de raadscommissie wordt voorgelegd, voordat dit concept ter inzage wordt gelegd. Draagvlak is immers erg belangrijk. Wethouder Helling had hierover eerder al een brief aan de raad gestuurd (brief van 9 juni 2021).

Raadsbesluit van 15 juni 2021 – Regionale Energie Strategie (RES)
Met dit besluit heeft de raad ingestemd met de RES 1.0 voor Noord-Holland Noord, als resultaat van een uitgebreid regionaal proces. De raad heeft ook besloten om de uitkomsten van de RES, die effect heb-

ben op de gemeente Hoorn, mee te nemen in de instrumenten voor het omgevingsbeleid. In de Omgevingsvisie is de hoofdlijn van de RES 1.0 daarom overgenomen.

Raadsbesluit van 6 juli 2021 – Mobiliteitsvisie
Met dit besluit heeft de raad de 'Mobiliteitsvisie Hoorn 2030, doorkijk naar 2040' vastgesteld. Daarin is het raadsbesluit 'Meer stad worden' verder uitgewerkt voor het thema mobiliteit. De inhoud van de Mobiliteitsvisie is op hoofdlijn overgenomen in de Omgevingsvisie.

Meningvormende bespreking van 30 september 2021 over de concept Omgevingsvisie
Tijdens deze bespreking heeft de raadscommissie zich gebogen over vier vragen:

- Voldoet de concept Omgevingsvisie aan de kaders die de raad eerder heeft gesteld (raadsbesluit van 8 december 2020)?
- Is de opbrengst van de meningvormende bespreking van 10 juni 2021 op een goede manier verwerkt in de concept Omgevingsvisie?
- Onderschrijft de commissie de inhoud van de concept Omgevingsvisie en kan het college dit concept ter inzage leggen?
- Zo niet: wat moet er naar de mening van de raadscommissie nog worden aangepast?

De mening van de raadscommissie was over het algemeen positief. Afgesproken is dat het ontwerp van de Omgevingsvisie op vier punten wordt aangevuld: (1) meer aandacht voor water, (2) meer aandacht voor inclusiviteit in relatie tot de fysieke leefomgeving, (3) benoemen van de faciliterende rol van de gemeente bij plannen van derden en (4) een zo kort mogelijke publiekssamenvatting in duidelijke taal. Voor deze punten bleek in het debat breed draagvlak. Daarnaast heeft de commissie aandacht gevraagd voor de communicatie rond de terinzagelegging. Het uitgangspunt moet zijn dat de drempel voor het indienen van een zienswijze zo laag mogelijk wordt gemaakt.

5. Argumenten

Het ontwerp van de Omgevingsvisie heeft van 18 oktober tot en met 28 november 2021 ter inzage gelegen, met de aanvullingen zoals afgesproken in de commissievergadering van 30 september 2021. De terinzagelegging is niet alleen bekendgemaakt door middel van een formele publicatie, maar is ook onder de aandacht gebracht door middel van een persbericht, een artikel in Stadsnieuws, de gemeentelijke website, de digitale nieuwsbrief van de gemeente, social media en een filmpje. Ook zijn gedurende de periode van terinzagelegging enkele inloopmomenten georganiseerd, waar mensen in gesprek konden gaan met de projectleiders van de Omgevingsvisie. Op de website is bovendien een digitaal formulier geplaatst, waarmee mensen eenvoudig een zienswijze konden indienen.

A. Ingediende zienswijzen

Uiteindelijk zijn er 27 zienswijzen ingediend: één mondelinge zienswijze en 26 schriftelijke zienswijzen. Het gaat om 22 inwoners van de gemeente Hoorn, één ondernemer, de Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging (KNNV), de Vereniging Oud Hoorn, de provincie Noord-Holland en Cumela Nederland (brancheorganisatie voor ondernemers in groen, grond en infra). Alle zienswijzen zijn op tijd ingediend en voldoen verder aan alle eisen, zodat alle zienswijzen ontvankelijk zijn. Alle zienswijzen zijn verzameld, samengevat en van een reactie voorzien in de Nota van Zienswijzen.

De zienswijzen gaan over allerlei onderwerpen die in de Omgevingsvisie aan de orde komen. De Nota van Zienswijzen gaat hier in detail op in. In dit raadsvoorstel beperkt het college zich tot een paar hoofdlijnen die uit de zienswijzen naar voren komen:

a. het binnenstedelijk bouwen van een groot aantal woningen;
b. het dilemma tussen intensiveren enerzijds en groen, cultuurhistorie en identiteit anderzijds;
c. de regierol van de gemeente ten aanzien van kwaliteit;
d. het gegeven dat de Omgevingsvisie een globale visie op hoofdlijnen is.

Het binnenstedelijk bouwen van een groot aantal woningen
De Omgevingsvisie gaat inderdaad uit van de bouw van een groot aantal nieuwe woningen binnen de bestaande stad. In totaal gaat het om 10.000 tot 12.000 nieuwe woningen. Gelet op de woningnood in Nederland én in Hoorn is de bouw van nieuwe woningen echter hard nodig. Het is bovendien in lijn met besluiten die de raad eerder heeft genomen, zoals het raadsbesluit 'Meer stad worden' van 6 juni 2019 en de Woonvisie die de raad op 20 oktober 2020 heeft vastgesteld. Het bouwen van nieuwe woningen in aantrekkelijke woonmilieus is noodzakelijk om Hoorn ook in de toekomst een vitale en leefbare stad te laten zijn. Door het verleden als groeikern kent Hoorn een bovengemiddelde vergrijzing: er zijn relatief gezien meer ouderen dan in andere steden. Bovendien trekken veel jongeren weg voor studie of werk. Op langere termijn kan dat het draagvlak voor voorzieningen aantasten. Als er geen jongeren bijkomen, zal de bevolking van Hoorn op termijn gaan krimpen, met alle sociale en economische gevolgen van dien. Een te eenzijdige bevolkingssamenstelling is een bedreiging voor een vitale en leefbare stad.

Het is dus van belang om jongeren te verleiden om in Hoorn te blijven wonen of naar Hoorn te verhuizen. Dat is in de eerste plaats mogelijk door woningen te bouwen die geschikt en betaalbaar zijn voor jongeren, in woonmilieus die hen aanspreken – in en rond de binnenstad bijvoorbeeld. Een andere strategie is het bouwen van appartementen en andere woonvormen die geschikt zijn voor meerdere doelgroepen. Denk aan ouderen, voor wie het traplopen of het tuinonderhoud moeilijker wordt. Als deze ouderen verhuizen, komen er weer eengezinswoningen voor jonge gezinnen beschikbaar (doorstroming). Maar er zijn ook mensen van alle leeftijden die dichtbij (collectieve) voorzieningen willen wonen. Door verschillende woonmilieus aan te bieden met een aantrekkelijke kwaliteit, wordt de samenstelling van de bevolking (en de stad als geheel) gevarieerder: voor iedere doelgroep een geschikte woning.

Dat deze woningen binnen de bestaande stad worden gerealiseerd, is in lijn met rijks- en provinciaal beleid. In het provinciaal beleid is vastgelegd dat minimaal 50% van de nieuwe woningen binnen 1.200 meter van een station moet worden gerealiseerd. Dat is ook overgenomen in het huidige coalitieakkoord in Hoorn. Hiervoor zijn allerlei redenen aan te voeren. Bijvoorbeeld: door het bouwen van compacte steden wordt het omliggende landschap behouden. Dat is goed voor de natuur, voor de landbouw en voor de recreatie. Ook nieuwe vormen van energievoorziening, zoals warmtenetten, zijn gebaat bij hoge concentraties van woningen. Dat leidt tot minder verlies van energie. Concentratie van woningen rond knooppunten van openbaar vervoer leidt daarnaast tot een efficiënter vervoerssysteem, waarbij meer mensen gebruik maken van trein en bus. Stedelijke woonmilieus met hoge dichtheden zijn tenslotte goed voor het draagvlak voor stedelijke voorzieningen en voor het creëren van stedelijke dynamiek. Dat laatste is weer goed voor nieuwe en innovatieve economische activiteiten, die op hun beurt weer jongeren aantrekken.

De Omgevingsvisie gaat ervan uit dat er tot 2040 10.000 tot 12.000 woningen binnen de bestaande stad worden gebouwd. Voor ongeveer 6.000 tot 7.000 woningen zijn op dit moment al plannen in uitvoering of in voorbereiding. Denk bijvoorbeeld aan de Bangert en Oosterpolder, de Poort van Hoorn, de Rozenbuurt, het Holenkwartier, het Lindenkwartier en diverse locaties in de wijken Risdam en Nieuwe Steen. Voor de resterende 4.000 tot 5.000 woningen moeten nog plannen worden ontwikkeld. Ook daarvoor zijn nog voldoende mogelijkheden binnen de bestaande stad. Denk aan de locatie van de voormalige gevangenis, herontwikkeling van sportvelden (op het moment dat verenigingen gaan fuseren of verplaatsen), het (gedeeltelijk) transformeren van bedrijventerreinen of kantoorlocaties (Oude Veiling, Hof van Hoorn, Lageweg, Gildenweg, Nieuwe Steen), etc. Ook zijn er mogelijkheden voor herstructurering en verdichting van bestaande wijken. Mogelijkheden zijn er vooral in Hoorn-Noord/Venenlaankwartier, het oostelijk deel van de Grote Waal en het centrumgebied van de Kersenboogerd, omdat deze gebieden binnen 1.200 meter van een station liggen. Maar ook in andere wijken zijn mogelijkheden voor verdere verdichting.

In paragraaf 4.1 van de Omgevingsvisie is een kaart opgenomen, waar de totale opgave van 10.000 tot 12.000 woningen wordt verdeeld over de stad. Voor elk deelgebied is dat gedaan met een zekere bandbreedte: een minimum en een maximum aantal. De minimale aantallen tellen op tot 7.000 woningen, de maximale aantallen tot 14.500 woningen. Die 7.000 woningen komen nagenoeg overeen met het aantal woningen waarvoor momenteel al plannen in uitvoering of in voorbereiding zijn. Voor het resterende aan-

tal zijn nog keuzes te maken: niet alle mogelijkheden hoeven te worden benut. Wanneer de raad er bij nadere uitwerking voor kiest om minder woningen te realiseren in een bepaald gebied, dan kan dat. Of andersom: wanneer de raad ervoor kiest om in een bepaald gebied het maximale aantal woningen te realiseren, dan geeft dat ergens anders meer lucht. Bijvoorbeeld: ruimte voor groen, water of andere functies.

Het dilemma tussen intensiveren enerzijds en groen, cultuurhistorie en identiteit anderzijds
Het doel van de Omgevingsvisie (en met name de kaart in paragraaf 4.1) is vooral om aan te tonen dat het mogelijk is om 10.000 tot 12.000 nieuwe woningen te bouwen binnen de bestaande stad. Daarbij kan de raad nog keuzes maken, zodat de woningen op een verantwoorde manier kunnen worden ingepast in de omgeving. In alle gevallen geldt namelijk dat nieuwe ontwikkelingen hand in hand moeten gaan met verdere verduurzaming en vergroening van de stad, aandacht voor de openbare ruimte als plek voor ontmoeting, groei van voorzieningen (zoals scholen, winkels, sport en cultuur), respect voor cultuurhistorie, erfgoed en identiteit, groei van de werkgelegenheid en verbetering van de bereikbaarheid. Dat zijn de kwaliteiten en de opgaven zoals deze worden beschreven in hoofdstukken 3 en 4 van de Omgevingsvisie. Om dit allemaal in samenhang te doen, is een hele opgave. Bij plannen die momenteel in voorbereiding zijn, wordt daar al hard aan gewerkt. De Poort van Hoorn is een mooi voorbeeld. Daar wordt niet alleen gewerkt aan het bouwen van nieuwe woningen, maar ook aan het toevoegen van voorzieningen en werkgelegenheid, een kwalitatief hoogwaardige openbare ruimte, duurzaamheid en klimaatadaptatie, een goede inpassing in de omgeving (waaronder een goede verhouding tot de historische binnenstad) en verbetering van de bereikbaarheid. Bij de verdere uitwerking van de Omgevingsvisie in programma's, gebiedsplannen en het Omgevingsplan moet consequent aandacht zijn voor deze samenhang tussen de diverse opgaven en de specifieke kwaliteiten van Hoorn.

De regierol van de gemeente ten aanzien van kwaliteit
Uit het bovenstaande blijkt al dat de kwaliteit van nieuwe ontwikkelingen van groot belang is. Dat gaat verder dan een mooi geveltje. Het gaat om de integrale kwaliteit van een plan in zijn omgeving, met aandacht voor onder andere duurzaamheid, klimaatadaptatie, voorzieningen, cultuurhistorie en erfgoed, mobiliteit en identiteit. Voor een deel wordt dat geregeld bij de verdere uitwerking van de Omgevingsvisie in programma's, gebiedsplannen en het Omgevingsplan. Ook wordt nog gewerkt aan een kwalitatief toetsingskader, dat gehanteerd zal worden bij de zogenaamde Intaketafel. Daar worden initiatieven beoordeeld die niet passen in het toekomstige Omgevingsplan (dan wel de huidige bestemmingsplannen), maar die wellicht wel passen binnen de Omgevingsvisie. Aan de hand van dit nog op te stellen kwalitatieve toetsingskader wordt dan beoordeeld of een initiatief in voldoende mate bijdraagt aan de ambities zoals die in de Omgevingsvisie worden geformuleerd. Kortom: die regierol van de gemeente wordt op verschillende manieren opgepakt en ingevuld.

Het gegeven dat de Omgevingsvisie een globale visie op hoofdlijnen is
In enkele zienswijzen wordt gesteld dat de Omgevingsvisie te globaal is: mensen missen allerlei details of concrete maatregelen. Dat is echter de consequentie van een bewuste keus in het begin van het proces. Met het besluit van 8 december 2020 heeft de gemeenteraad bepaald dat het een integrale visie moest worden, maar ook een globale visie op hoofdlijnen. Die keuze is later nog een paar keer bevestigd, met name in de meningvormende besprekingen van 10 juni en 30 september 2021. De Omgevingsvisie zal nader worden uitgewerkt in programma's, gebiedsplannen en het Omgevingsplan. Op dat moment wordt de visie vertaald in concrete maatregelen en gaat het veel meer over de details.

Conclusie ten aanzien van de ingediende zienswijzen
Samenvattend stelt het college voor om niet te tornen aan de ambities van de Omgevingsvisie. Het gaat om een integrale visie, met een samenhangend pakket aan opgaven en ambities. Het bouwen van nieuwe woningen binnen de bestaande stad is één van de bouwstenen. Dat moet echter wel samengaan met respect voor de specifieke kwaliteiten van Hoorn op het gebied van met name groen, cultuurhistorie, erfgoed en identiteit. Dat was al het uitgangspunt van het ontwerp zoals dat ter inzage lag, maar dat kan nog sterker worden benadrukt. Ook de zienswijze van de provincie Noord-Holland geeft goede sugges-

ties voor verdere aanscherping van de Omgevingsvisie. Met het oog daarop stelt het college voor om de zienswijzen 1, 16, 17, 22, 23, 24 en 25 (deels) gegrond te verklaren. Het gaat om zienswijzen van vier inwoners, de KNNV, de Vereniging Oud Hoorn en de provincie Noord-Holland. Deze zienswijzen leiden dus tot aanvulling of aanscherping van de Omgevingsvisie, maar niet tot fundamenteel andere keuzes.

B. Vaststelling van de Omgevingsvisie Hoorn

Het college stelt de raad voor om de Omgevingsvisie Hoorn gewijzigd vast te stellen, ten opzichte van het ontwerp zoals dat ter inzage gelegen heeft. De voorgestelde wijzigingen betreffen in de eerste plaats de aanvullingen en aanscherpingen als gevolg van de zienswijzen. In de Nota van Zienswijzen wordt nader ingegaan op die wijzigingen. Het gaat samengevat om:

- verder aanscherpen van het belang van vergroening (waaronder het verbinden van bestaande groenstructuren) en benadrukken dat vergroening mede de verantwoordelijkheid is van inwoners (met name waar het gaat om tuininrichting);
- verder aanscherpen van het belang van behoud en versterking van cultuurhistorische waarden en het aanpassen van het kaartmateriaal, zodat de binnenhaven en de buitenhaven de aanduiding 'cultuurhistorische waarde: water' krijgen;
- aanpassingen naar aanleiding van de zienswijze van de provincie Noord-Holland: verwijzing naar de Verstedelijkingsstrategie van de Metropoolregio Amsterdam, verwijzing naar de Woonagenda van de provincie en het Woonakkoord Westfriesland, aanpassen van de tekst over het programma Bereikbare Steden en enkele kleinere aanpassingen;
- verwerken van detailopmerkingen en concrete tekstsuggesties uit de betreffende zienswijzen.

Daarnaast gaat het om een aantal 'ambtshalve wijzigingen'. Dat zijn wijzigingen die niet voortkomen uit ingediende zienswijzen, maar die het college heeft aangebracht voor de leesbaarheid, om kleine fouten te herstellen, etc. Zonder uitzondering gaat dat om ondergeschikte details van tekst en kaartmateriaal.

De voorgestelde wijzigingen hebben geen wezenlijke invloed op het centrale doel van de Omgevingsvisie en de daaraan gekoppelde ambities. Het centrale doel van de Omgevingsvisie is een stad die ook op langere termijn vitaal en leefbaar is. De achtergrond van deze doelstelling is de bovengemiddelde vergrijzing in Hoorn, als gevolg van de snelle groei in het verleden. Om dit centrale doel te bereiken, worden vijf samenhangende opgaven geformuleerd:

a. het aantrekkelijk maken van bestaande en nieuwe wijken, met een ambitie om 10.000 tot 12.000 nieuwe woningen te realiseren binnen de bestaande stad;
b. het voortbouwen op economische en toeristische kansen, met een ambitie om 3.200 nieuwe banen te creëren;
c. het verbeteren van bereikbaarheid via weg, spoor en water;
d. het werken aan een socialere, gezondere en veiligere omgeving;
e. het verder verduurzamen en vergroenen.

Een paar van deze opgaven zijn al uitgewerkt in beleid dat kort geleden is vastgesteld door de gemeenteraad. Het gaat dan met name om de Groenvisie, de Woonvisie, de Regionale Energie Strategie (RES 1.0) en de Mobiliteitsvisie. Deze visies zijn op hoofdlijn overgenomen in de Omgevingsvisie. Verdere uitwerking volgt nog in programma's, gebiedsvisies en het Omgevingsplan. Onderdeel A over de ingediende zienswijzen gaat al uitgebreid in op de verschillende opgaven en ambities, de achtergrond daarvan en de samenhang. Alleen wanneer de vijf opgaven consequent in samenhang worden opgepakt en uitgewerkt, mét respect voor de specifieke kwaliteiten van Hoorn, kan het centrale doel worden bereikt. Dat is een belangrijke uitdaging voor toekomstige colleges en raden.

6. Maatschappelijk draagvlak

In lijn met de kaders die de raad op 8 december 2020 heeft vastgesteld, heeft in april 2021 het gesprek met de stad plaatsgevonden. Vanwege de coronamaatregelen waren fysieke bijeenkomsten niet mogelijk. Alle georganiseerde activiteiten waren daarom digitaal. Een en ander is uitgebreid toegelicht en ver-

antwoord in de Contourennota en het daarbij horende raadsvoorstel (meningvormende bespreking van 10 juni 2021).

Tijdens de periode van terinzagelegging (18 oktober tot en met 28 november 2021) kon iedereen een formele zienswijze indienen, zoals dat wettelijk wordt voorgeschreven. Behalve een formele publicatie is de terinzagelegging onder de aandacht gebracht door middel van een persbericht, Stadsnieuws, de gemeentelijke website (www.hoorn.nl/toekomsthoorn), de digitale nieuwsbrief van de gemeente Hoorn en social media. Een en ander is extra onder de aandacht gebracht door middel van een filmpje dat via allerlei kanalen is gedeeld. Ook zijn enkele inloopmomenten georganiseerd waar mensen op een laagdrempelige manier in gesprek konden gaan met de projectleiders van de Omgevingsvisie. Deze mogelijkheid is slechts door zeven mensen benut, maar dit heeft wel geleid tot leuke en levendige gesprekken.

Uiteindelijk zijn er 27 zienswijzen ingediend. Deze zijn verzameld en van een reactie voorzien in een Nota van Zienswijzen. De belangrijkste punten uit deze zienswijzen komen bovendien aan de orde in dit raadsvoorstel, onder het kopje Argumenten.

7. Financiële consequenties

Dit voorstel heeft geen gevolgen voor de gemeentelijke begroting. De raad heeft eerder geld beschikbaar gesteld voor het Programma Omgevingswet. Onderdeel daarvan was een budget voor het opstellen van de Omgevingsvisie. Dat is mogelijk gebleken binnen deze financiële kaders.

8. Communicatie

De personen en instanties die een zienswijze hebben ingediend, zijn geïnformeerd over de behandeling van dit raadsvoorstel in raadscommissie en gemeenteraad. Ook hebben zij het raadsvoorstel en de Nota van Zienswijzen ontvangen. Ook degenen die eerder in het proces een rol hebben gespeeld in de totstandkoming van de Omgevingsvisie zijn geïnformeerd over deze laatste stap in het proces (tenzij ze hebben aangegeven daar bezwaar tegen te hebben). Dat betreft de ketenpartners en de overige deelnemers aan het gesprek met de stad (april 2021).

Zodra de Omgevingsvisie is vastgesteld, wordt deze gepubliceerd op het landelijke portaal voor ruimtelijke plannen (www.ruimtelijkeplannen.nl) en op de gemeentelijke website. Daarbij wordt ook een digitale kaartviewer gelanceerd én een versie die toegankelijk is voor iedereen, ook voor blinden en slechtzienden. Rond de vaststelling van de visie worden bovendien extra communicatiemiddelen ingezet, zoals een persbericht, een artikel in Stadsnieuws, de digitale nieuwsbrief, social media, etc. De mogelijkheden voor een publiekssamenvatting in de vorm van een filmpje worden nog nader onderzocht.

9. Realisatie

Vaststelling van de Omgevingsvisie Hoorn is de laatste stap in het proces. Er is geen mogelijkheid om bezwaar te maken of beroep in te stellen. De Omgevingsvisie vormt de basis voor andere instrumenten van de Omgevingswet – zoals het Omgevingsplan en eventuele programma's – die de komende jaren aan de gemeenteraad worden voorgelegd.

Hoorn, 21 december 2021

het college van burgemeester en wethouders van Hoorn,

de secretaris, de burgemeester

Zaaknummer: 1816121